

Біоенергетична асоціація України

№510 від «02» грудня 2020 року

**Міністру розвитку економіки, торгівлі та
сільського господарства України
ПЕТРАШКО І. Р.**

**т.в.о. Міністра енергетики України
БОЙКО Ю. М.**

**т.в.о. Голови Державного агентства з
енергоефективності та енергозбереження
України
ГУРІ К. Ю.**

Вельмишановний Юрію Миколайовичу!

Громадська спілка «Біоенергетична Асоціація України» (БАУ) висловлює Вам повагу та звертається з пропозицією щодо запровадження державної підтримки розвитку виробництва енергії з біомаси в агропромисловому комплексі (АПК).

У сільському господарстві України зосереджені значні ресурси агробіомаси, які за рахунок впровадження біоенергетичних проєктів в АПК можуть бути використані для заміни викопних палив та скорочення емісії парникових газів, що відповідає цілі Енергетичної стратегії України на період до 2035 року “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність”, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. №605-р¹, збільшення використання біомаси, біопалив та відходів у загальному первинному постачанні енергії із 2,1 млн. т н.е. у 2015 р. до 11 млн. т н.е. у 2035 р. та завданням Європейського Зеленого Курсу². Наразі ці ресурси є невикористовуваними з огляду на складність організації ланцюжків «заготівля-поставка» агробіомаси, високі інвестиційні витрати на спеціалізоване біоенергетичне обладнання, високі ризики закладення енергетичних плантацій на малопродуктивних деградованих та

¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/605-2017-%D1%80#Text>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1576150542719&uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>

Біоенергетична асоціація України

техногенно забруднених землях, труднощі ефективного спалювання аграрних відходів та залишків. Діючі шість державних програм підтримки АПК³ не забезпечують необхідне стимулювання впровадження виробництва енергії з біомаси.

Зокрема, агровиробники можуть отримати часткову компенсацію вартості окремих видів сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва, зокрема, зерносушарок, теплогенераторів на біомасі, обладнання для виробництва паливних брикетів та пелет, причепів для транспортування біомаси, які вже ввійшли до *Оновленого переліку вітчизняної техніки та обладнання для агропромислового комплексу, вартість яких частково компенсується за рахунок бюджетних коштів (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 06 серпня 2020 року № 1485 (в редакції наказів від 16 вересня 2020 року № 1804 та від 10 листопада 2020 року № 2292)*⁴. Але з огляду на потреби впровадження ефективних сучасних систем опалення в АПК, які можуть використовувати дешеву місцеву агробіомасу, **пропонуємо включити до зазначеного Оновленого переліку спеціалізовані вітчизняні котли для спалювання агробіомаси.**

Ефективні сучасні проекти заготівлі агробіомаси, її логістики та енергоконверсії базуються на використанні спеціалізованого обладнання та техніки, яку в Україні серійно не виробляють, зокрема, прес-підбирачі великих прямокутних тюків, комбайни для збирання врожаю енергетичних плантацій, змішувачі біогазових установок тощо. Крім того, біоенергетичні проекти потребують значних інвестицій у інфраструктуру сільських територій, що буде використовуватися і для інших потреб громад. Таким чином, БАУ **пропонує розглянути можливість розширення існуючих програм державної підтримки АПК шляхом розроблення нової програми державної фінансової підтримки розвитку виробництва енергії з біомаси в агропромисловому комплексі для суб'єктів господарювання або сільськогосподарських товаровиробників, які реалізують біоенергетичні проекти із вирощування енергетичних культур; заготівлі та постачання сільськогосподарських відходів і залишків для**

³ <https://agro.me.gov.ua/ua/news/derzhpidtrimka-apk-2020-programi-mehanizmi-termini>

⁴ <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=db6ade26-b223-4214-9caf-b9f8b73b4d28&tag=KomisiiaZFormuvanniaPerelikuVitchiznianoiTekhnikiTaObladnanniaDliaAgropromislovogoKomplEksu-VartistYakikhChastkovoKompensutsiaZaRakhunokKoshtivDerzhavnogoBiudzhetu>

Біоенергетична асоціація України

енергетичного використання; виробництва твердих, рідких видів біопалива і біогазів; виробництва теплової та електричної енергії в сільській місцевості.

Бюджетні кошти можуть надаватися суб'єктам господарювання на безповоротній основі шляхом часткового відшкодування вартості (без урахування податку на додану вартість) побудованих і реконструйованих та прийнятих в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів із зберігання та переробки агробіомаси у рідкі, тверді біопалива і біогази та виробництва теплової та електричної енергії для потреб АПК, а також придбаних суб'єктами господарювання основних засобів і товарів, виконаних робіт та отриманих послуг, а саме за:

1) нове будівництво та реконструкцію біоенергетичних об'єктів (до 30 % вартості);

2) придбання ліній виробництва твердих і рідких біопалив та біогазів до 30% вартості після завершення пусконаладжувальних робіт;

3) придбання техніки та обладнання (зокрема іноземного виробництва, які не виробляються в Україні) для проведення технологічних операцій для заготівлі, перевезення, зберігання та переробки біомаси для енергетичних цілей; закладення, вирощування та догляду за енергетичними плантаціями; виробництва теплової та електричної енергії в АПК, згідно з визначеним Мінекономіки переліком, у розмірі до 30% вартості.

Для подолання існуючих фінансових бар'єрів вирощування енергетичних рослин БАУ **пропонує також запровадити систему державної підтримки у вигляді компенсації витрат, понесених на закладення плантацій енергетичних рослин та догляд за ними.** Розмір державної підтримки та порядок її надання пропонуємо визначити у окремому підзаконному акті, що регулюватиме детальний порядок надання таких виплат. БАУ розроблено проект відповідного нормативно-правового акту, який прикладено у Додатку до цього листа.

Загальний розмір річної фінансової підтримки розвитку виробництва енергії з біомаси в АПК та вирощування енергетичних рослин може складати 400-500 млн грн.

Просимо Вас, шановний Юрію Миколайовичу, підтримати пропозиції БАУ щодо:

1) включення до Оновленого переліку вітчизняної техніки та обладнання для агропромислового комплексу, вартість яких частково компенсується за рахунок бюджетних коштів, спеціалізованих вітчизняних котлів для спалювання агробіомаси;

2) створення програми державної фінансової підтримки розвитку виробництва енергії з біомаси в агропромисловому комплексі;

3) запровадження системи державної підтримки у вигляді компенсації витрат, понесених на закладення плантацій енергетичних рослин та догляд за ними;

4) після розроблення та доопрацювання відповідних проєктів нормативно-правових актів подати їх на розгляд до Кабінету Міністрів України для їх подальшого затвердження.

Експерти Біоенергетичної асоціації України готові, за необхідності, брати активну участь у цьому процесі.

Додаток: Проєкт постанови КМУ про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки вирощування енергетичних рослин на 6 арк.

**З повагою,
Голова Правління
Біоенергетичної асоціації України**

Гелетуха Г. Г.

Біоенергетична асоціація України

Додаток до листа БАУ №510 від «02» грудня 2020 року

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від _____ № _____
Київ

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки вирощування енергетичних рослин
Відповідно до частини сьомої статті 20 Бюджетного кодексу України Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки вирощування енергетичних рослин, що додається.

Прем'єр-міністр України

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ р. № _____

ПОРЯДОК
використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки вирощування енергетичних рослин

1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою “Державна підтримка вирощування енергетичних рослин” (далі - бюджетні кошти).

2. Головним розпорядником бюджетних коштів є Міненерго.

Відповідальним виконавцем бюджетної програми є Держенергоефективності.

3. Бюджетні кошти надаються суб'єктам господарювання, які здійснюють вирощування енергетичних рослин, а саме верби, міскантусу, тополі (далі - суб'єкти господарювання), для часткової компенсації вартості (без ураховання

Біоенергетична асоціація України

сум податку на додану вартість) виконаних робіт у поточному бюджетному році (далі - компенсація витрат) за такими напрямками:

1) проведення робіт із закладення насаджень енергетичних рослин (проектні роботи, підготовка ґрунту та посадка) та придбаних матеріалів, необхідних для проведення таких робіт;

2) проведення робіт із догляду за насадженнями енергетичних рослин та придбаних матеріалів, необхідних для проведення таких робіт.

Бюджетні кошти спрямовуються також на погашення бюджетної кредиторської заборгованості, зареєстрованої в органах Казначейства.

4. Для розгляду заяв про компенсацію та документів, поданих суб'єктами господарювання, вирішення інших питань щодо виплати компенсації за рахунок бюджетних коштів Держенергоефективності утворює комісію.

5. Суб'єкт господарювання, який претендує на отримання компенсації за напрямом, визначеним підпунктом 1 пункту 3 цього Порядку, до 1 березня подає до Держенергоефективності у паперовому вигляді заяву за встановленою Міненерго формою, на підставі якої комісія Держенергоефективності приймає рішення щодо включення суб'єкта господарювання до переліку претендентів на державну підтримку (далі - перелік претендентів), який розміщується протягом 10 робочих днів на офіційному веб-сайті Держенергоефективності. До заяви додаються такі документи:

1) Установчий документ, що підтверджує вид діяльності суб'єкта господарювання, передбачений у пункті 3 цього Порядку, та витяг з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (подаються копії зазначених документів, завірені посадовою особою суб'єкта господарювання);

2) Проектна документація на закладення насаджень із зазначенням запланованої площі земельної ділянки, та сорту рослин, що плануються до висадження. Запланована площа земельних ділянок для закладення насаджень енергетичних рослин сумарно не повинна бути меншою, ніж 100 гектарів;

3) Документи, що посвідчують право власності або право користування земельною ділянкою;

4) Довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;

5) Довідку про відсутність (наявність) заборгованості з виплати заробітної плати, сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), видані відповідними

Біоенергетична асоціація України

органами державної податкової служби, Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування;

б) Зобов'язання щодо повернення до державного бюджету у місячний строк бюджетних коштів у разі встановлення контролюючими органами факту їх незаконного одержання та/або нецільового використання.

6. Підставами для відмови у включенні суб'єкта господарювання до переліку претендентів є:

1) невідповідність суб'єкта господарювання вимогам пункту 3 цього Порядку;

2) невідповідність запланованого сортового складу насаджень вимогам законодавства;

3) запланована сумарна площа земельних ділянок для закладення насаджень енергетичних рослин не відповідає вимогам підпункту 2 пункту 5 цього Порядку;

4) подання документів, що передбачені пунктом 5 цього Порядку, у неповному обсязі.

7. Інформація про суб'єктів господарювання, яких не включено до переліку претендентів, оприлюднюється на офіційному веб-сайті Держенергоефективності із зазначенням підстав відмови.

8. Суб'єкт господарювання, що включений до переліку претендентів, та здійснив закладення насаджень енергетичних рослин, до 1 жовтня подає до Держенергоефективності у паперовому вигляді заяву про компенсацію витрат та документи, що підтверджують закладення насаджень, за встановленими Міненерго формами. До заяви додаються документи:

1) Інформація про фактичну площу закладення насаджень енергетичних рослин;

2) Довідка суб'єкта господарювання про фактичний обсяг виконаних робіт та понесених витрат на закладення насаджень енергетичних рослин;

3) Інформація про показники сходження насаджень енергетичних рослин;

4) У разі придбання садивного матеріалу – документи, що це підтверджують, та сертифікат, що засвідчує сортові якості садивного матеріалу та сертифікат, що засвідчує товарні якості садивного матеріалу; для ввезеного на митну територію України - фітосанітарний сертифікат та сертифікат країни-

Біоенергетична асоціація України

експортера (подаються копії зазначених документів, завірені посадовою особою суб'єкта господарювання);

5) У разі використання садивного матеріалу сорту рослин, на який поширюються майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, - документ, що підтверджує правомірність такого використання (подаються копії зазначених документів, завірені посадовою особою суб'єкта господарювання).

9. Члени комісії Держенергоефективності проводять протягом двадцяти одного робочого дня з моменту отримання від суб'єкта господарювання документів, передбачених пунктом 8 цього Порядку, виїзні перевірки для підтвердження фактичних обсягів робіт, виконаних відповідними суб'єктами господарювання. Порядок проведення виїзних перевірок затверджується Міненерго.

10. За результатами проведення виїзної перевірки складається висновок, в якому зазначається інформація про показники сходження насаджень енергетичних рослин, інформація щодо відповідності фактичного обсягу виконаних робіт із закладення насаджень енергетичних рослин, відображеному в довідці, що подана суб'єктом господарювання, наявність зауважень членів комісії. Позитивний висновок комісії надається за умови сходження на момент проведення виїзної перевірки не менше 85% посадженого садивного матеріалу та досягнення насадженнями енергетичних рослин висоти в середньому не менше 1 метра, а також відповідності фактичного обсягу виконаних робіт із закладення насаджень енергетичних рослин, відображеному в довідці, що подана суб'єктом господарювання.

11. За умови надання позитивного висновку членами комісії, що проводили виїзну перевірку, та на підставі поданої відповідно до пункту 5 цього Порядку заяви, Держенергоефективності перераховує бюджетні кошти на поточний рахунок суб'єкта господарювання, відкритий в банку, у розмірі 12 500 гривень/гектар (без ПДВ).

12. Суб'єкт господарювання, який претендує на отримання компенсації за напрямом, визначеним підпунктом 2 пункту 3 цього Порядку, та отримав компенсацію витрат, передбачену підпунктом 1 пункту 3 цього Порядку у бюджетному році, що передує попередньому бюджетному року, до 1 жовтня подає до Держенергоефективності у паперовому вигляді заяву про компенсацію витрат

Біоенергетична асоціація України

та документи, що підтверджують проведення робіт із догляду за насадженнями, за встановленими Міненерго формами. До заяви додаються документи:

- 1) Інформація про фактичну площу насаджень енергетичних рослин;
- 2) Довідка суб'єкта господарювання про фактичний обсяг виконаних робіт та понесених витрат на догляд за насадженнями;
- 3) Інформація про показники фактичного зростання насаджень енергетичних рослин.

13. Члени комісії Держенергоефективності проводять протягом двадцяти одного робочого дня з моменту отримання від суб'єкта господарювання документів, передбачених пунктом 12 цього Порядку, виїзну перевірку для підтвердження факту зростання насаджень та проведення робіт із догляду за насадженнями енергетичних рослин.

14. За результатом проведення виїзної перевірки складається висновок, в якому зазначається інформація про показники фактичного зростання насаджень енергетичних рослин, інформація щодо відповідності фактичного обсягу виконаних робіт із догляду за насадженнями, відображеному в довідці, що подана суб'єктом господарювання, наявність зауважень членів комісії. Позитивний висновок комісії надається за умови збереження на момент проведення виїзної перевірки зростання не менше 80% посаженого садивного матеріалу та досягнення насадженнями енергетичних рослин висоти в середньому не менше 2 метрів, а також відповідності фактичного обсягу виконаних робіт із догляду за насадженнями, відображеному в довідці, що подана суб'єктом господарювання.

15. За умови надання позитивного висновку членами комісії, що проводили виїзну перевірку, та на підставі поданої відповідно до пункту 12 цього Порядку заяви, Держенергоефективності перераховує бюджетні кошти на поточний рахунок суб'єкта господарювання, відкритий в банку, у розмірі 12 500 гривень/гектар (без ПДВ).

16. У разі невиконання суб'єктам господарювання з незалежних від них причин компенсації за прийнятим Держенергоефективності рішенням в межах бюджетних призначень на відповідний рік така компенсація виплачується у наступному бюджетному році у разі наявності бюджетних призначень у такому бюджетному році.

17. Підставами для відмови Держенергоефективності у виплаті компенсації витрат суб'єктам господарювання є:

Біоенергетична асоціація України

1) визнання їх банкрутами або порушення щодо них справи про банкрутство, перебування у процесі реорганізації чи ліквідації або наявність простроченої більш як півроку заборгованості за податками та зборами, що контролюються контролюючими органами;

2) подання документів у неповному обсязі;

3) подання недостовірної інформації;

4) встановлення контролюючими органами факту нецільового та/або неефективного використання бюджетних коштів.

18. Інформація про спрямування бюджетних коштів оприлюднюється на офіційному веб-сайті Держенергоефективності.

19. Складення та подання звітності про використання бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим витрачанням здійснюються в установленому законодавством порядку.